

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 59/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Mgr. Petrom Kupkom, advokátom, Hlavná 23, Trnava, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 17P/138/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v označenom konaní. Navrhuje prikázať Krajskému súdu v Trnave pokračovať v konaní vedenom pod sp. zn. 11Cop/169/2025 bez zbytočných prietáhov a priznať jej finančné zadostučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresnému súdu bol 15. októbra 2024 doručený návrh otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletej [REDAKOVANÉ]. Sťažovateľke (matke maloletej) bola výzva na vyjadrenie sa k tomuto návrhu doručená 22. októbra 2024. Dňa 31. januára 2025 sa uskutočnilo informatívne stretnutie rodičov a 5. mája 2025 prvé pojednávanie. Na poslednom pojednávaní 9. júla 2025 okresný súd rozhodol rozsudkom tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti otca, uložil sťažovateľke povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou vo výške 50 eur mesačne a upravil styk sťažovateľky s maloletou. Proti rozsudku sťažovateľka podala 20. augusta 2025 odvolanie. Spis bol krajskému súdu predložený 17. októbra 2025 a konanie o odvolaní sťažovateľky je vedené pod sp. zn. 11Cop/169/2025.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka namieta neúmernú celkovú dĺžku napadnutého konania v trvaní vyše roka spôsobujúcu jej právnu neistotu. Pripomína, že predmet napadnutého konania si vyžaduje mimoriadnu rýchlosť, tvorí bežnú agendu rozhodovania všeobecných súdov, v jej konkrétnej veci neidentifikuje žiadnu faktickú ani právnu zložitosť. Svojím správaním k priesťahom neprispela, sú výlučným dôsledkom nečinnosti okresného súdu.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zmene úpravy práv a povinností k maloletým.

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Predchádzajúcu ústavnú sťažnosť sťažovateľky proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd odmietol uznesením č. k. III. ÚS 553/2025-17 z 25. septembra 2025 z dôvodu nespĺnenia zákonom ustanovených náležitostí. V okolnostiach prejednávanej veci tak nie je prítomná prekážka rozhodnutej veci (*res iudicata*) zakladajúca neprípustnosť návrhu vo veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, ktorá sa týka vecí, o ktorých ústavný súd rozhodol meritórne. Nevzťahuje sa na prípady, keď sa rozhodovalo len o (procesných) podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už tieto podmienky boli splnené.

7. Ústavný súd však pripomína, že ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí aj pre právo podľa čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (IV. ÚS 632/2018, II. ÚS 176/2019). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nemohlo dochádzať k porušovaniu označeného základného práva postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov (porov. I. ÚS 689/2025).

8. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti (4. november 2025), ako aj v čase jej predbežného prerokovania sa konanie vo veci odvolania sťažovateľky vedie na krajskom súde, ktorému vec bola postúpená 17. októbra 2025. Z uvedeného je zrejmé, že ešte pred podaním ústavnej sťažnosti konal už v právnej veci sťažovateľky krajský súd a okresný súd,

ktorý sťažovateľka označila ako porušovateľa svojich práv, už v tom čase nemohol ovplyvniť priebeh napadnutého konania, a preto ani porušiť jej označené právo. Postúpením odvolania spolu so spisovým materiálom krajskému súdu už okresný súd vykonal všetky relevantné úkony smerujúce k prejednaniu veci a odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

9. Ústavný súd dopĺňa, že pri hodnotení toho, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) posudzuje dĺžku konania ako celok bez ohľadu na jednotlivé fázy konania (pozri napr. rozsudky ESLP vo veciach Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016). Treba však podotknúť, že ESLP vo svojom rozhodovaní koná proti Slovenskej republike ako porušovateľovi práv a z toho dôvodu posudzovaná dĺžka konania ako celok je relevantná. Pri posudzovaní veci ústavným súdom v konaní podľa čl. 127 ústavy ústavný súd koná proti konkrétnemu porušovateľovi práv sťažovateľa v čase podania ústavnej sťažnosti. Ak sťažovateľom označený porušovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti vo veci sťažovateľa už rozhodol, nemohol byť v čase podania sťažnosti porušovateľom práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov za predpokladu, že sa mu vec súdom vyššej inštancie nevrátila na ďalšie konanie (I. ÚS 234/2023, IV. ÚS 517/2021, I. ÚS 208/2023).

10. Ak účelom ústavnej sťažnosti je zjednanie nápravy smerujúcej k ukončeniu (priet'ahovej) veci v primeranej lehote, a tým k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, nemožno na výsledok nahliadať len cez prizmu primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré by nemalo byť ponímané ako výsledok a cieľ tohto konania, ale ako dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva.

11. Ústavný súd však pri konkrétnych okolnostiach úplne nevyklučuje aj spočítavanie dĺžky konania u rôznych porušovateľov (napr. IV. ÚS 81/2019, I. ÚS 103/2019, I. ÚS 282/2019), v tomto konkrétnom prípade aj s ohľadom na petit (zahŕňajúci požiadavku prikázať krajskému súdu pokračovať v konaní bez zbytočných priet'ahov), no zároveň na argumentáciu obsiahnutú v ústavnej sťažnosti (ktorá sa týka výlučne postupu a úkonov okresného súdu), však o taký prípad nejde.

12. Nad rámec uvedeného samostatného dôvodu na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľky dopĺňa, že pri posudzovaní namietaného porušenia uvedených práv ústavný súd opakovane pripomína, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (porov. IV. ÚS 679/2025).

13. Ústavný súd konštatuje, že v čase podania ústavnej sťažnosti trvalo napadnuté konanie ako celok jeden rok a jeden mesiac, pričom okresný súd po vykonaní informatívneho stretnutia a troch pojednávaní (údaj vyplývajúci z verejne dostupného zdroja otvorenesudy.sk) vo veci meritorne rozhodol do deviatich mesiacov po začatí konania v júli 2025 a odvolanie sťažovateľky z 20. augusta 2025 predložil na rozhodnutie krajského súdu 17. októbra 2025.

14. V záujme zachovania kontinuity svojej rozhodovacej praxe ústavný súd odkazuje na skutočnosť, že o obdobných ústavných sťažnostiach podaných proti postupu súdov v konaniach týkajúcich sa úpravy rodičovských práv a povinností v obdobnom trvaní už rozhodol napr. vo veciach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 679/2025 (meritórne nerozhodnuté do jedného roka), I. ÚS 254/2025 (rozhodnuté do desiatich mesiacov) tak, že ústavné sťažnosti odmietol ako zjavne neopodstatnené.

15. Ústavný súd tak ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

17. V závere ústavný súd poukazuje na to, že ak by ďalší priebeh konania signalizoval vznik ďalších priesťahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu